

EEN KANSRIJKE START VOOR IEDER KIND / IN GESPREK MET HET KRAAMGEZIN OVER DE KRACHT VAN TAAL

Ieder kind verdient een goede start. Als kraamverzorgende kun je hieraan bijdragen. Ouders hechten veel waarde aan jouw advies. Je kunt de kansen van pasgeborenen vergroten door ouders bewust te maken van de kracht van taal.

Deze gesprekskaart biedt tips, voorbeeldzinnen en meer om je te ondersteunen bij gesprekken met ouders. Ontdek ook hoe SCHUNCK Bibliotheek gezinnen kan helpen.

Wat is laaggeletterdheid?
Je bent als volwassene laaggeletterd, als je moeite hebt met lezen, schrijven en/of rekenen.

SIGNALEN / VAN EEN TAALARM GEZIN

1. Weinig praten tegen de baby
2. Afwezigheid boeken en kranten
3. Smoesjes om niet te lezen of schrijven
4. Ogen bewegen niet over de tekst
5. Wollig of juist weinig variërend taalgebruik
6. Flesvoeding afmeten lukt slecht
7. Signaal kan zijn: opleidingsniveau, beroep en migratiestatus.
8. Worstelen met inloggen kinderdossier
9. Ongevuld logboek kraamzorg

GROEIMETER /

Baby herkent en onderscheid de stem van de moeder.

Het gehoor ontwikkelt zich.

Ziet tot 25 cm ver in zwart-wit.

Ziet scherper en in kleur. Herkent mama en/of papa.

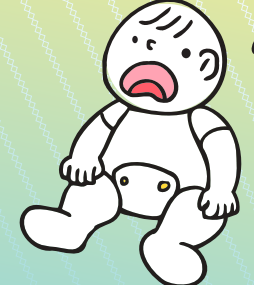
Maakt klanken.

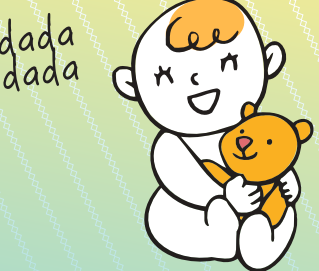
Start bewegingen te imiteren.

Gebruikt actief gebaren.

Start brabbelfase.

Ontwikkelt woorden uit moedertaal. Gebruikt losse woorden.

+/- 30 weken zwangerschap:	+/- 36 weken zwangerschap:	Pasgeboren	3 maanden oud	4 maanden oud	4 - 6 maanden oud	6 maanden oud	7 - 8 maanden oud	9 - 12 maanden oud
----------------------------	----------------------------	------------	---------------	---------------	-------------------	---------------	-------------------	--------------------

TIJDENS DE ZWANGERSCHAP

- Lees je vaak hetzelfde verhaaltje voor aan je baby in de buik of zing je een favoriet liedje? Dan zul je merken dat de baby het verhaaltje of liedje ook na geboorte al herkent.

PASGEBOREN

- Een baby kan beter op mensen en voorwerpen reageren als ze dichtbij zijn.
- Wist je dat de bieb verschillende zwart-wit, bad- en knisperboekjes heeft?
- Door een boekje al vroeg in de nabijheid van een baby te leggen, maken boeken op jonge leeftijd al deel uit van het leven van een baby.

3 MAANDEN OUD

- Biedt boekjes of speelgoed aan in primaire kleuren. Dus veel rood, geel en blauw. Die kan de baby nu goed onderscheiden.
- Ouders kunnen hun kind lid maken van de bieb. Tot 18 jaar betaal je niet voor de bieb. Kinderen tot 4 jaar krijgen een boekstartkoffertje met leuke taalcadeautjes mee wanneer ze lid zijn geworden.
- Bieb medewerkers helpen bij het zoeken van het juiste boekje voor kinderen. De biebcollectie heeft veel baby-boekjes die uitgeleend worden. Als ze ingeleverd worden, worden ze ook schoongemaakt.

4 MAANDEN OUD

- Als je vaak met woorden reageert op de klanken van de baby, zal de baby dit herkennen. Een baby vindt dit soort interacties fijn en gaat daardoor wachten op je reactie. Zo oefen je de eerste "gesprekjes".

4 - 6 MAANDEN OUD

- Een baby vindt het fijn wanneer er enthousiast gereageerd wordt op zijn/haar klankjes of handelingen. Jouw reactie zorgt ervoor dat een baby de handeling blijft herhalen en steeds beter leert doen.
- Leuk: "lees" eens samen een knisperboekje.

6 MAANDEN OUD

- In de bieb vind je leuke boekjes over babygebaren.

7 - 8 MAANDEN OUD

- De baby is nu gek op interactieve spelletjes, zoals kiekeboe. Deze spelletjes worden voorgedaan, een baby zal ze steeds meer nadoen.
- Baby's leren het meeste in de interactie met ouders. Door te vertellen / benoemen wat een kind doet of de ouder zelf doet tijdens alledaagse activiteiten, stimuleer je de taalontwikkeling. Bijvoorbeeld: "Je bent aan het kruipen.", of, "Wat hebben we nodig: een flesje, de melk."

9 - 12 MAANDEN OUD

- Gebruik de kracht van herhaling! Door herhaling snapt de baby wat een woord betekent. Daarna gebruikt de baby het woord ook zelf.
- Spreek de taal van je hart (je moedertaal). Tip: de bieb heeft verschillende prentenboeken en samenleesboekjes in meerdere talen. Ook heb je als lid toegang tot digitale prentenboeken in meerdere talen.
- Wil je tips over meertalig opvoeden? Ga naar de bieb, daar hebben ze veel kennis en tips hierover.

TIPS / DIE JE OUDERS KUNT GEVEN

TAAL EN ONTWIKKELING/ WIST JE DAT...?

- ... de basis van de taalontwikkeling vóór het tweede levensjaar gelegd wordt?
- ... taal een belangrijk middel is voor denken en leren? Met behulp van taal kunnen we plannen maken, redeneren, problemen signaleren én oplossen en nog veel meer.
- ... een kind in een taalarm gezin in de vier jaar vóór school 30 miljoen woorden minder hoort dan een kind in een taalrijk gezin?
- ... baby's die dagelijks tien minuten worden voorgelezen 2,5x zo grote kans hebben om met voldoende woordenschat aan school te beginnen?

- ... 16% van Heerlen laaggeletterd is? In Heerlen Noord is dat zelfs 20%. Dat betekent dat één op iedere vijf inwoners in Heerlen Noord laaggeletterd is.

- ... kinderen die tweetalig worden opgevoed die talen nét zo goed beheersen als kinderen die eentalig worden opgevoed?
- ... laaggeletterdheid vaak een generatieprobleem is? Volwassenen met een kwetsbare achtergrond en laag taalniveau kunnen hun kind(eren) op het gebied van taal onvoldoende ondersteunen. Daardoor wordt het probleem vaak doorgegeven van ouder op kind.

*Maak het
bespreekbaar!*

HOE KAN IK/ HELPEN?

- Begin een gesprek en vraag toestemming om te praten over de taalontwikkeling.

Voorbeeldzinnen: "Mag ik het hebben over de taalontwikkeling van je baby? Zou je meer willen weten over hoe een baby taal leert in het eerste jaar?"; "Ik hoor van veel ouders dat zij het lastig vinden om een baby voor te lezen of tegen een baby te praten. Hoe ervaar jij dit?"

- Meet de motivatie: bespreek de voordelen van praten en voorlezen voor de baby en bied hulp aan als dat nodig is.

Voorbeeldzinnen: "Je baby vindt het fijn wanneer je met woorden reageert op de geluidjes die hij/zij maakt. Zou je meer willen weten over hoe je kan voorlezen aan je baby? Of hoe je met je baby kan praten?"

- Meet vertrouwen: vraag of ouders denken dat ze kunnen voorlezen of praten met hun baby en bied ondersteuning aan.

Voorbeeldzinnen: "Als je meer zou voorlezen/lezen/praten met je kind, zou het je dan goed lukken? Of vind je het lastig? Zou je hulp willen krijgen hierbij?"

- Geef informatie:

Voorbeeldzinnen: "Bij SCHUNCK Bibliotheek kunnen ze helpen met taalstimulering, boeken en spelletjes, en meertaligheid. Dat kan bij je thuis of in de bibliotheek."

"Wil je meer weten over de taalontwikkeling van je kind en welke rol jij daarin hebt, dan kun je ook terecht bij SCHUNCK bibliotheek."

MEER WETEN?

Wil het gezin meer hulp?
Bel of mail dan met SCHUNCK
Bibliotheek.
Tel: 045 577 22 25
E-mail: bibliotheek@schunck.nl

WIL JIJ MEER WETEN?

Meer weetjes, tips of accreditatiepunten behalen door je kennis te toetsen? Op onze [website](#) vind je een online kennisbank en bronvermeldingen.

Deze kaart werd mogelijk gemaakt door de input van Geboortezorg Zuid.

SCHUNCK